

рівнями персоналу та управлінського складу, наочно об'єднуючи їх в цілісну систему спілкування.

Список використаних джерел

1. Коммуникации в организациях [Электронный ресурс]. - Режим доступа: http://its-journalist.ru/Parts/kommunikacii_v_organizaciyah.html
2. Что такое Интранет / Экстранет и чем он отличается от Интернет? [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://www.informato.ru/nintranet.html>

УДК 351:656/2(4)

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА НАПРЯМКИ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ

Дейнека О. Г., д.е.н., професор (УкрДУЗТ)

Соціально орієнтована ринкова модель економіки передбачає необхідність публічного управління та державного регулювання економічних процесів, що відбуваються. В першу чергу, це має відноситися до базових галузей, які несуть на собі функції економічної незалежності держави. Однією з таких галузей і є залізничний транспорт, який був, є і надалі має бути головним в здійсненні вантажних і пасажирських перевезень та забезпечувати формування єдиного Європейського транспортного простору.

Ще на початку ХХ ст. в країнах з ринковими відносинами держава активно починає втручатися у діяльність залізничного транспорту. Це більш ретельно можна оглянути на прикладі США та провідних Європейських країн. Саме глибока криза 30-х років унеможливила орієнтацію лише на технічну модель західних економістів, яка пояснювала виникнення економічних криз випадковими причинами. Адже вчені стверджували, що механізм ринкового саморегулювання забезпечує відповідність між сукупним попитом та сукупною пропозицією. На цьому базувався висновок про небажаність втручання держави до економічного життя, у тому числі у залізничну галузь.

Проте глибока та затяжна депресія 30-х років поставила під сумнів попередні висновки вчених. Адже механізм ринкового саморегулювання перестав відповідати своїм

функціям. Він вже не сприяв автоматичному виходу із кризи. Зазначені обставини обумовили необхідність переходу до активного державного регулювання економіки. Тобто, на «озброєння» був взятий «новітній курс» Дж. М. Кейнса, який передбачав вихід із глибокої кризи на основі принципового висновку про те, що ринковий механізм має бути доповнений механізмом публічного управління прямого державного регулювання економіки. Таким чином, ринковий механізм державного регулювання за умов провідної ролі ринку, має регулювати сучасну ринкову економіку в цілому і транспортну галузь зокрема. Система заходів, що була запропонована, носила антикризовий характер.

В сучасних умовах публічне управління і державне регулювання має переслідувати довгострокові перспективні цілі як для економіки, так і для профільних галузей. Це прискорення НТП, структурна перебудова народногосподарського комплексу, підвищення темпів економічного зростання, створення привабливих умов для ринкової конкуренції, отримання нових позицій на світових ринках, надання ринковій економіці соціально орієнтованого характеру тощо.

Концепція державної програми реформування залізничного транспорту та утворення ПАТ «Укрзалізниця» саме і віддзеркалює напрямки діяльності, що передбачають створення якісно нової галузі яка має забезпечити стабільне і ефективне функціонування усього народногосподарського комплексу країни. Причому основною метою реформування залізничного транспорту є орієнтація на сучасні механізми державного регулювання.

Загрозливою вважається ситуація щодо старіння основних виробничих фондів, майже повна відсутність взаємодії залізничного транспорту з вітчизняним залізничним машинобудуванням, галузями нафтохімії, приладобудування і зв'язку. На жаль, слід зазначити про відсутність комплексності в управлінні розвитком і функціонуванням залізничної транспортної системи і координації щодо взаємодії різних видів транспорту.

Основні напрямки мають враховувати головну стратегічну мету - євро-інтеграційний вектор економіки держави, що на фоні глобалізації бізнесу підіймає на якісно новий рівень необхідність державного публічного управління і регулювання діяльності галузі як у внутрішньому, так і у зовнішньому полі господарювання.

Основними стратегічними напрямками регулюючої політики держави у галузі залізничних перевезень мають бути:

- швидкість;
- безпека руху;
- суттєве зниження екологічного впливу на простір;
- енергоефективність;
- раціональне використання території;
- інтермодальність;
- високоякісний пасажирський сервіс у спеціалізованих «коридорах» зі швидкісним, а згодом і високошвидкісним рухом потягів;
- уніфікація дальніх вантажних перевезень по міжнародних транспортних коридорах з виключенням зупинок на прикордонних перетинаннях;
- використання сучасних технологій у експлуатації швидкісних потягів (нахил кузова, вагони «легкої залізниці»);
- застосування інноваційних логістичних послуг;
- адаптація управління, керування, експлуатації та технологічних складових до світових параметрів;
- уніфікація законодавчої бази у галузі залізничних перевезень та її формування відповідно до Європейських норм;
- розробка та реалізація програми взаємодії різних колій (Європа-Україна);
- створення умов для функціонування операторів перевезень з поступовим залученням і зарубіжних власників;
- термінове подолання негативного досвіду перехресного субсидування збиткових пасажирських перевезень за рахунок вантажних.

УДК 351:656/2(477)

НАПРЯМКИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ

*Дейнека О. Г., д.е.н., професор,
Позднякова Л. О., д.е.н., професор (УкрДУЗТ)*

Механізм економічних складових державного регулювання ринкової економіки є надзвичайно актуальним для залізничного транспорту України. Останній був, є і у майбутньому буде природною монополією. Проте залізничний транспорт протягом останніх років зустрічається з цілою низкою негативних обставин, які обумовлюють появу небажаних

результатів його діяльності. Подолати обвальне старіння основних виробничих фондів, забезпечити конкурентне позиціонування на ринку транспортних перевезень за рахунок зростання швидкості, надійності, сервісу, тощо можливе за рахунок технологічного прориву галузі у надзвичайно короткий термін часу. Безумовно, вирішення викладеної задачі є стратегічним напрямком розвитку усього транспортного комплексу і залізничного транспорту зокрема.

Об'єктивна необхідність державного регулювання залізничного транспорту обумовлюється як накопиченим власним досвідом господарювання, так і зарубіжними підходами до реформування галузі.

Протягом останніх років в Україні відбуваються радикальні економічні перетворення. У зв'язку з цим постає ряд питань, пов'язаних із впливом держави до ринкових перетворень, що передбачає необхідність державного регулювання економічних процесів. Постає питання щодо конкретних інструментів такого регулювання. Надзвичайно важливе також питання сполучення державного регулювання та механізму ринку.

В умовах корегування запропонованих раніш концепцій реформування залізничного транспорту, а також в наслідок створення ПАТ «Укрзалізниця» доцільно звернутися до досвіду впливу держави завдяки механізму нормативних актів, які мають регулювати діяльність суб'єктів ринку, у тому числі таких інститутів, як комерційні банки, біржі, акціонерні товариства. Протягом останніх десятиліть наприклад в Європі та США держава збирала податки, за рахунок яких не лише утримувала чиновників. У ряді країн державі належали залізниці. Проте в цілому економічна роль держави на початку ХХ ст. була максимально обмеженою, економіка майже виключно була сферою приватного бізнесу.

Положення змінилося у період з початку Першої світової війни, а потім у кінці 20-х років. Західні економісти, які пояснювали економічні кризи випадковими причинами, мали точку зору про небажаність і навіть шкоду державного втручання в економічне життя. Проте криза та депресія 30-х років привели до необхідності наповнення механізму ринкового саморегулювання активним державним регулюванням базових галузей економіки. Економісти провідних країн прийшли до принципового висновку, що ринковий механізм має бути доповненим механізмом прямого державного регулювання економіки. Завдяки цьому і склався відповідний тандем: ринковий механізм і механізм державного регулювання за